

V. Letnik.

2. zvezek.

Venec

cerkvenih bratovščin.

Izhaja 24. dan vsakega meseca.

Urejuje
dr. Francišek Ušeničnik.

Vsebina 2. zvezka.

	Stran
Krščanski duh v družinah (Namen svetega Očeta — priporočen v molitev za mesec januar.) . . .	17
Srce Jezusovo, sprava za naše grehe . . .	19
Lurška stava . . .	21
Ščitki Srca Jezusovega . . .	26
Slovenski misijonarji pred dvesto leti . . .	27
„Pridi k nam tvoje kraljestvo.“ . . .	29
Naznanila in poročila . . .	30

„Venec“ prejemam pri upravnistvu stane na leto 1 K 20 h, po pošti pošiljan 1 K 44 h. Denar za naročbo se pošilja: Upravnistvu „Venca“ v Ljubljani, Kopitarjeve ulice 2; dopisi, zahvale za uslišano molitev in darovi za pobožne namene pa uredniku pod naslovom: dr. Fr. Ušeničnik v Ljubljani, Semenišče.

V Ljubljani, 1901.

Izdaje „Katoliška Bukvarna“. — Tiska „Katoliška Tiskarna“.

Dobrotni darovi.

Za bratovščino sv. Rešnjega Telesa:

T. G. 1 K. Župnije: Sv. Trije Kralji 30 K 80 h; Dovje 42 K; Topla Reber 29 K 40 h; Šmarjeta 50 K; Kočevje 3 K 14 h; Harije 32 K; Radovljica 56 K 74 h; Hrenovice 29 K 20 h; Mirna 61 K 10 h; Zavrč 10 K; Naklo 44 K; Završan R. 2 K; č. gg. Uršulinke 124 K 38 h; Marija Ločnikar 1 K; Zorc T. 1 K; Bitenc M. 1 K; Roina A. 1 K; Keše Ant. 1 K; Zor Fran 1 K; Jeriha Meta 1 K; Neimen. 9 K 60 h; Zupan Jozefa 2 K; Anžič F. 2 K; Gosar M. 1 K 60 h; Fabijan 2 K; baron Wambold 2 K; Marješič M. 50 h; Ana Haberle 30 h; Loger Aleksandrina 2 K; Pfefferer M. 4 K; Šabec M. 2 K; župnija Radeče pri Zidanem mostu 138 K 20 h; Jerica Dežman 25 h; T. Bezjak 1 K; Neimen. 40 h; župnija Smartno pod Šmarno goro 100 K.

Za sveto Detinstvo:

Učenke v Trziču 2 K 80 h; iz Črnega Vrha nad Idrijo 5 K; šolarji iz Dražgoš 1 K 30 h; Marijina družba v Trziču 20 K; več oseb iz Trziča 8 K 78 h; iz Škofje Loke, po č. g. katehetu A. Čadežu, 50 K.

Za razširjanje sv. vere:

Neimenovan 2 K; iz Škofje Loke po č. g. katehetu A. Čadežu 50 K; neimenovan 2 K 10 h.

Za najpotrebniše misijone:

T. G. 16 K; neki mladenič iz Puščave 10 K; Uršula Breclj 2 K; Črni Vrh nad Idrijo 51 K.

Za Marijanišče:

Baltazar Bartol, župnik v p., 3 K 56 h.

Za sv. Očeta:

Župnija sv. Katarine v Topolu 8 K.

Za uboge redovnice na Laškem:

Fran Obreskvar 1 K.

Za bratovščino za uboge duše v vicah:

Iz Škofje Loke, po č. g. katehetu A. Čadežu, 90 K.

Naznanilo. Ker mnogi povprašujejo po prejšnjih letnikih „Venca“, naznanjamo, da se noben letnik ne dobi več cel; dobé se posamne številke, razen 1. in 2.; letošnja 1. številka pa se še dobi.

Upravništvo „Venca“.

Listnica uredništva. Za letošnjo 1. in 2. št. se je nabralo toliko dopisov, da nismo mogli vseh priobčiti. To povemo v pojasnilo onim čast. poročevalcem, katerih dopisi so morali izostati. Tudi „Zahvalo za uslišano molitev“ smo morali izpustiti zavrlo pretesnega prostora; priobčili jo bomo prihodnjič.

Uredništvo „Venca“

V molitev so priporočeni

I. za ves mesec februar namen sv. Očeta: *Krščanski duh v družinah.*

II. za posamezne dni:

1. <i>Preganjeni redovniki na Francoskem.</i>2. <i>Marijine družbe.</i>3. <i>Misijoni po slovenskih krajih.</i>4. <i>Bogoslovna semenišča.</i>5. <i>Poklic v redovniški stan.</i>6. <i>Krščanski posli.</i>7. <i>Neka važna zadeva.</i>8. <i>Zaprti v kaznilnicah.</i>9. <i>Da nam Bog dá mnogo duhovnikov po Srcu Jezusovem.</i>10. <i>Redovne družine in njih šole.</i>11. <i>Nesrečne zakonske žene.</i>12. <i>Edinost med katol. državnimi poslanci.</i>13. <i>Dekleta v nevarnosti, da izgubé sveto nedolžnost.</i>14. <i>Vsi, ki strežejo bolnikom.</i>15. <i>Dobrotniki ubogih družin.</i>16. <i>Škofovi savodi v Ljubljani.</i>	17. <i>Zadoščenje za grehe pustnih dni.</i>18. <i>Češčenje sv. Rešnjega Telesa.</i>19. <i>Izpreobrnjenje grešnikov.</i>20. <i>Sv. Oče Leon XIII., ki so bili ta dan l. 1878. izvoljeni za papeža.</i>21. <i>Obrekovani duhovniki.</i>22. <i>Ljubazen in zvestoba do poglavarja sv. cerkve.</i>23. <i>Nekdo za dar ponižnosti.</i>24. <i>Postni pridigarji.</i>25. <i>Slovenski delavci na Nemškem.</i>26. <i>Vsi, ki so se priporočili v molitev, pa niso posebe omenjeni.</i>27. <i>Cesar Franc Jožef I.</i>28. <i>Vsi živi in mrtvi udje molitvenega apostolstva.</i>

Molimo.

Gospod Jezus Kristus! V edinosti s onim božjim namenom, s katerim si sam hvalil Boga na zemlji v svojem presvetem Srcu in ga še zdaj hvališ brez konca v sakramentu presv. Rešnjega Telesa po vsem svetu, in v posnemanje presv. Srca preblešene, brezmadežne Device Marije, Tebi darujem danes in vsak trenotek današnjega dne vse svoje namene in misli, vsa čutila in želje, vsa dela in besede.

Posebno pa Ti jih darujem za Tvojo sv. cerkev in nje poglavarja, kakor tudi za vse zadeve, ki so priporočene udom molitvenega apostolstva v tem mesecu in današnji dan.

Odpustki meseca februarja 1901.

Da dobimo odpustke, moramo: 1.) imeti namen, da se hočemo odpustkov udeležiti; 2.) biti moramo v milosti božji; in 3.) storiti dobra dela, ki jih cerkev ukazuje za odpustke. — Ukazuje pa navadno cerkev za *popolne* odpustke: izpoved in sv. obhajilo in molitev v namen sv. Očeta. Če je treba v namen sv. Očeta moliti v *določeni* cerkvi, je to vselej posebe povedano.

Odpustke rimskih štacijonskih cerkvâ morejo dobiti: a) udje *tretjega reda* v redovni cerkvi; b) udje *brat. presv. Reš. Tel.* v bratovski cerkvi, ali če te ne morejo brez velike težave obiskati, v farni

cerkvi; c) udje *brat. presv. Srca Jezus.* v bratovski cerkvi; d) udje *brat. prečist. Srca Mar.* v bratovski cerkvi; e) udje *brat. sv. rožn. venca* v vsaki cerkvi, če molijo pri petih oltarjih, če jih pa ni pet, naj tiste, kolikor jih je, obiščejo tolikrat, kakor da jih je pet; f) udje *Mar. družbe* v jezuitski cerkvi, kjer te ni, pa v katerikoli cerkvi, če molijo 7 „Očenašev“, 7 „Češčenih Marij“ v namen sv. Očeta; g) oni, ki nosijo *višnjevi škapulir* v cerkvi, v kateri je Marijin oltar; h) oni, ki nosijo *beli škapulir* v bratovski ali farni cerkvi; i) udje *brat. za duše v vicah* v bratovski ali farni cerkvi. — Dovolila pa je sveta cerkev za 1., 2. in 3. predpepelnično nedeljo: 30 let in 30 kvadragen; za pepelnično sredo in četrto postno nedeljo: 15 let in 15 kvadragen; za cvetno nedeljo: 25 let in 25 kvadragen; za vse druge dni v postu: 10 let in 10 kvadragen. (O zadnjih treh dneh velikega tedna bomo govorili v 4. številki.)

1. *Petek, I. v mesecu.* Popoln odpustek *vsem vernikom*, ki gredo k izpovedi in sv. obhajilu, nekoliko premišlujejo dobrotljivost presvetega Srca in molijo v namen sv. Očeta.

2. *Sobota. Svečnica.* Popoln odpustek: a) vsem vernikom, ki so opravljali devetdnevnicu za današnji praznik; b) udom *brat. presv. Reš. Tel.* v bratovski ali farni cerkvi, če ne morejo lahko obiskati bratovske cerkve; c) udom *brat. presv. Srca Jezus.* v bratovski cerkvi; izpovednik more namesto molitve v bratovski cerkvi določiti drugo dobro delo; d) udom *brat. naše ljube Gospe presv. Srca* v bratovski cerkvi; e) udom *rožni-venške brat.* v bratovski ali katerikoli cerkvi; f) udom *družbe živ. rožnega venca*; g) udom *škapulir. bratov. karmelske M. b.* v bratovski ali farni cerkvi; onim, ki nosijo *višnjevi škapulir*, in onim, ki nosijo *beli škapulir* v bratovski ali farni cerkvi, če molijo za osvobojenje sužnjev; h) udom *Marijine družbe*; i) udom *brat. prečist. Srca Marijin.*; j) udom *družbe krščanskih družin*; k) udom *brat. za duše v vicah* danes ali v osmini.

3. *Nedelja, I. v mesecu.* Udom *brat. sv. rož. venca* trije popolni odpustki: 1.) če v bratovski kapeli molijo v namen sv. Očeta; 2.) če so pri mesečni procesiji; 3.) če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom.

4. *Ponedeljek. Sv. Andrej Korsini.* Popoln odpust. udom *škapulir. brat. Karmel. M. b.* v brat. ali farni cerkvi. — *Sv. Jožef, spos. iz kap. reda.* Vsem vernikom popoln. odp. v *kapuc.* cerkvah, *tretjerednikom* v farni cerkvi, če ni blizu kapucinske cerkve.

5. *Torek. Sv. Peter Krst. in tov., mučenci.* Vsem vernikom popoln. odp. v *red. cerkvah sv. Fr., tretjered.* v farni cerkvi, če ni blizu red. cerkve.

7. *Četrtek, I. v mesecu.* Udom *brat. sv. Reš. Tel.* pop. odp. v bratovski cerkvi, če pa te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

11. *Ponedeljek. Sedem ustanovn. servitskega reda.* Pop. odp. onim, ki nosijo *črni škapulir* žalostne Matere božje, v bratovski ali farni cerkvi.

17. *Nedelja, III. pred pepelnico.* V cerkvi, v kateri je danes in prihodnja dva dneva izpostav. presv. R. Telo, dobi popoln odp. vsak, kdor gre k izpovedi in sv. obhajilu in gre enkrat v cerkev počastit Jezusa in moli v namen sv. Očeta.

22. *Petek. Sv. Marjeta Kortonska.* Popol. odp. v *frančiš. cerkvah*, kakor 5. dan tega meseca. — Kapucini praznujejo sv. Marjeto jutri, zato je v *kapucinskih cerkvah* popoln odp. jutrišnji dan.

24. *Zadnja nedelja v mesecu.* Popoln. odp. vsem, ki trikrat na teden skupaj z drugimi molijo sv. rožni venec.

Zvezek 2.

Letnik V.

Februar 1901.

Krščanski duh v družinah.

(Namen sv. Očeta — priporočen v molitev za mesec februar.)

Sotovo se še spominjate, kako goreče so nam sveti Oče in naši višji pastirji pred šestimi leti priporočali pobožno družbo krščanskih družin v čast sveti družini nazareški. Povdarjali so, da mora biti sv. družina, Jezus, Marija in Jožef, podlaga in zgled vsem krščanskim družinam. Saj to je bila volja božja, da se življenje v družini uravna po zgledu, katerega nam opisuje sveti evangelij, ko nam kaže pobožno, sveto in pravično življenje onih, ki so bili po milosti božji poklicani, da delujejo ali sodelujejo pri odrešenju človeškega rodu. In z veseljem ste pristopali tej pobožni družbi. Na večer pri skupni molitvi pa ste se pobožno ozirali v podobo sv. družine in njej na čast skupno molili molitve, katere priporočajo sveti Oče vsem družinam, ki so se posvetile sveti družini nazareški. Toda to še ni dovolj. Krščanske družine se morajo odlikovati tudi po čednostih, katere občudujemo pri sveti družini. Prelepa mejsebojna ljubezen, pobožno povzdigovanje duha k Bogu v molitvi in premišljevanju, zmerna skrb za časne reči, otroška pokorščina do starišev, vse to so le nekateri znaki one v resnici svete družine, ki kaže svojo svetost vsem poznejšim rodovom ne le v besedi, marveč tudi v zgledu in dejanju. Kako milo jo sv. Oče v dopisu z dné 14. junija 1892 priporočajo vsem krščanskim družinam v trajno posnemanje! „Zares — pravijo — hišni očetje imajo v čuječnosti Jožefovi in njegovi očetovski previdnosti najlepše pravilo. Materam je presveta Devica, božja porodnica, prekrasen zgled ljubezni, sramežljivosti, duhovne pokornosti in popolne vere. Sinovi pa imajo v Jezusu, ki jima je bil pokoren, božji zgled pokorščine, katero naj občudujejo, spolnjujejo, posnemajo. Kateri so plemenitega rodu,

naj bi se učili od svete družine, ki je kraljevega rodu, da bodo uživali srečo zmerno, v nesreči pa ohranili svojo vdanost. Bogatini naj bi spoznali, kako daleč za čednostmi stoji bogastvo. Delavci pa in vsi tisti, katere zlasti v sedanjih časih bridko tare skrb, kako bodo prehranili svojo družino, se bodo gotovo bolj vzveselili kakor užalostili, ako se ozró na sveto družino. Skupno se namreč trudijo s sveto družino, skupna jim je skrb za vsakdanje življenje, saj je moral tudi Jožef gledati, kako je s svojo plačo svoje preživel, da, celo božje roke so se urile v tesarstvu.“

Oj, koliko lepih zgledov najdejo v sveti družini očetje in matere, sinovi in hčere, gospodarji in posli! Da bi jih le prav radi posnemali!

Mnogo se govori in piše dandanašnji o slabih časih, o posirovelosti ljudi, o brezbožnosti narodov. Pogosto pa tudi čujete glas svojih dušnih pastirjev, ki Vas kliče: nazaj h Kristusu! Ali le tedaj, če se v družine zopet povrne duh Kristusov, če se družinsko življenje mej nami uravna po zgledu svete nazareške družine, le tedaj je upati boljših časov za posamezne, srečnejših dni za cele narode. Saj nam zadosti jasno o tem priča zgodovina. Vsled greha se je družinsko življenje pri starih narodih razdrlo. Mož je bil sicer gospodar v družini, a žena mu je bila samo sužnja. Otroci so bili pod očetovo oblastjo, a če dete očetu ni bilo po volji, je je vrgel iz hiše, da je zapuščeno umrlo kakor uboga živalca. Ponekod, n. pr. v Šparti, pa so otroke jemali materam ter jih vzrejevali v državnih vzgojevališčih, da so potem služili le državi, na stariše so pa pozabili. Kje je mogoče, da bi v takih razmerah vladala v družinah ljubezen moža do žene, starišev do otrok in otrok do starišev? Kje naj iščemo v teh okoliščinah pokorščine, potrpežljivosti, zvestobe in mejsebojne vdanosti? — Družina je podlaga državi: propade družina, propade skoro tudi država. Kako jasno nam kaže to zgodovina!

A prišel je Kristus, in za njim se je prenovilo družinsko življenje mej kristjani po zgledu nazareške družine. Moža in ženo je zvezala sv. ljubezen, in otroci so bili obema dar božji, za katerega je treba skrbeti, kakor za punčico svojega očesa. Otroci pa so gledali v svojih stariših namestnike božje in so jih spoštovali in ljubili in ubogali. Taka je bila družina v duhu krščanstva.

In dandanašnji?

Bodi Bogu britko potoženo, da se tudi po naših selih in mestih semtertja že očitno zasmehuje zakrament sv. zakona. — Bodi Bogu bridko potoženo, da se po naših listih in knjigah tako brezsravno in ostudno govori, da se greh hvali in sv. čistost sramoti. Če pojde tako dalje, bodo ljudje popolnoma podivjali in bodo hujši od starih paganov.

Da se ne povrnejo med nas nesrečni paganski časi, skrbimo, da se v naših družinah poživi — duh Kristusov. Tretjo nedeljo po razglasenju Gospodovem obhajamo praznik svete družine: Jezusa, Marije in Jožefa. Premislimo takrat natanko, katerega člana te sv. družine nam je zlasti posnemati. Združimo pa se tudi z vsemi brati in sestrami po širnem svetu, ki bodo v apostolstvu molitve prosili Boga, da bi razširil in utrdil duh Kristusov po naših družinah. Uslihi nas, o Gospod!

Srce Jezusovo, sprava za naše grehe.

(*Litanije presv. Srca Jezusovega.*)

Med posvetnimi ljudmi se časih sliši govorica: „Kaj zato, če grešim? Saj dobim lahko odpuščanje. En greh, to in pa nič.“ — Kako ne-spametne in naravnost bogokletne so take besede, tega se lahko miselni in površni današnji svet bržkone ne zaveda. — „En greh, to in pa nič“, — tako pravijo, in vendar je Bog radi enega greha pehnil hudobne angele iz nebes v pekel, in radi enega samega greha je pognal naše prve stariše iz raja; vse gorje je rodil na svet greh, in ljudje se upajo reči: en greh, to in pa nič.

Kaj je torej greh? Kadar smrtno grešiš, storiš tolovajstvo, napad na Boga. Kar si Bogu strogo dolžan dati, to mu vzameš, odrečeš mu pokorščino, ukradeš mu čast. Z grehom preziraš, zaničuješ in sramotiš svojega najvišjega Gospoda. To je greh nasproti Bogu: upor in krivica. Kaj pa je greh v tebi? Na zunaj, na videz ni morda nobenega sledu za grehom, ki si ga storil; a v tvoji duši je po storjenem grehu razdejanje in gnusoba. Tvoje oko tega sicer ne vidi, vidi pa vse božje oko; in zato se Bog s studom obrne od tebe in ne more drugače, kakor da te sovraži zavoljo greha.

Ko bi se vsakemu, ki se drzne zakleti Boga, pri tisti priči posušil jezik; in ko bi vsakemu tatu otrpnila roka, ko jo stegne po tujem blagu; in ko bi se vsakemu sleparju, ki laže in krivo prisega, zmešalo v glavi; in ko bi vsakega nečistnika po prvem grehu pokrile gobe: kaj se ti zdi, ali bi bilo toliko bogokletnežev, in toliko tatov, sleparjev in nečistnikov na svetu? — Večkrat je že Bog predrzne grešnike tako očitno kaznoval; a navadno se to vendar ne zgodi; pa to, kar se vselej zgodi, je hujše kakor vsaka očitna kazen. Zavoljo greha je Bog tvoj sovražnik, božja pravica je izrekla naj teboj smrtno sodbo. Obsojen si v trpljenje, večno trpljenje v peklju. In sam si ne moreš prav nič pomagati, da bi se rešil greha. Z grehom si umoril samega sebe, in mrtvi samega sebe ne more oživiti. Z grehom si naredil neizmerni dolg, in nimaš ga s čim plačati. Prej si bil otrok božji in zato tudi božji dedič; v testamentu, ki ga je dal nebeški Oče svojim otrokom, ti je bilo zapisano kraljestvo, in prestol in krona, kakršne nima noben zemeljski vladar. Ta testament si drzno raztrgal in novega si sam nikdar ne moreš narediti; ostane ti samo dolžno pismo, ki ga ne moreš uničiti; v tem pismu pa ti je zapisana smrtna obsodba. — Sedaj veš, kaj je smrtni greh: največja nesreča, iz katere si sam ne moreš pomagati.

Kaj pa, ali tebi v tvoji nesreči sploh ni več rešitve? Ali ni nikogar, ki bi ti mogel in hotel pomagati? — Pač, je nekdo, ki ga je v srce ganila tvoja nesreča in ki je tudi toliko bogat, da poplača tvoj dolg in dá nebeškemu Očetu nazaj, kar si mu ti vzel. In ta je sam Sin božji. Videl je tvojo nesrečo, smilil si se mu, — in kaj je storil?

Stopil je pred svojega Očeta in se ponudil, da hoče popraviti vse, kar si zagrešil ti in kar so grešili in še bodo grešili ljudje. Nebeški Oče je sprejel

ponudbo svojega ljubljenega Sina. In Sin božji je prišel na svet, postal je človek, da naredi spravo med grešnim človeškim rodом in Očetom v nebesih.

Dve stvari je zakrivil greh: Bogu je vzel čast, ljudem pa prinesel nesrečo. Oboje je popravil včlovečeni Sin božji, naš Odrešenik Jezus Kristus. To so v prvi božični noči vsemu svetu oznanili angeli, ki so nad Betlehemom veselo prepevali: Slava Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji!

Grešni človek je odrekel Bogu čast, ki mu gre kot Stvarniku in najvišjemu Gospodu; s tem je storil najhujšo, nekako neskončno krivico, ki je sam kratko in malo ni mogel več popraviti. Dostojno zadoščenje je mogel Bogu dati edino le včlovečeni Sin božji, Jezus Kristus. On je Bog in človek v eni osebi, in zato ima pri nebeškem Očetu neskončno ceno in vrednost vse, kar je delal in trpel. Storil je v božjo čast več, kakor je storil človek v božjo nečast. Nebeški Oče, ki se je moral s studom obrniti od grešnega človeka, je z veseljem, zadovoljnostjo in dopadanjem gledal na svojega ljubljenega Sina in na vse njegovo delo. Pogled na Jezusa Kristusa je potolažil sveto božjo jezo, Bog je nehal srditi se nad nami, pripravljen je in voljan vse odpustiti, z eno besedo, spravljen je z nami. — Ta sprava med nebom in zemljo pa je poseben dar presvetega Srca Jezusovega. — Zakaj?

Sin božji je delal v čast božjo in trpel in umrl zato, ker je njegovo presveto Srce nad vse ljubilo Očeta v nebesih in mu bilo pokorno do smrti. Iz ljubezni je bil pokoren in iz pokorščine je umrl. Predno je po zadnji večerji šel na Oljsko goro, je dejal svojim apostolom: „Da svet spozna, da ljubim Očeta in tako delam, kakor mi je On veleval: vstanite, in pojdimo od tod.“ — Te besede so kakor molitev, ki jo je molil pred svojo daritvijo veliki duhovnik novega zakona; v njem nam je Gospod razkril vse svoje Srce in nam povedal, zakaj se je daroval na svetem križu; gnala ga je v smrt ljubezen in pokorščina njegovega presvetega Srca.

Pokorščina presv. Srca Jezusovega je dala Bogu zadoščenje za našo nepokorščino; in ljubezen presv. Srca je Bogu vrnila, kar smo mu mi vzeli, ko smo se v svoji grešni ljubezni obrnili proč od Boga k minljivim stvarim. S svojo smrtjo na križu je Kristus raztrgal dolžno pismo, v katerem je bila podpisana naša smrt. Nebeški Oče je naredil nov testament, in v njem nas je zopet priznal za svoje otroke in nas z Jezusom Kristusom zapisal med dediče večnega kraljestva.

Presveto Srce Jezusovo nas je spravilo z Bogom; zato pa zaupljivo molimo: Srce Jezusovo, sprava za naše grehe, usmili se nas! Če te strašijo tvoji grehi, da se ne upaš pred nebeškega Očeta, ozri se na presveto Srce in strah te bode minil. Če nimaš poguma, da bi naravnost prosil Očeta milosti in dobrot, prosi ga v imenu presv. Srca. In ko bi te kedaj moril obup, češ, meni ni odpuščanja, ker moji grehi so preveliki: pribeži k presvetemu Srcu in kliči: Srce Jezusovo, sprava za moje grehe, usmili se me!

Lurška stava.

Ljudje, ki ničesar več ne verujejo, so mnogo pisali proti lurškim čudežem. Pred kakimi 30 leti pa je te pisarje Francoz E. Artí (E. Artus) silno osramotil. Razglasil je po listih, da rad dá več tisoč kron tistemu, ki bi ovrigel en sam čudež izmed onih, katere je popisal znani Henrik Lasér (Lasserre). In glejte, čudo! Do današnjega dne nihče ni bil tako srečen, da bi dobil te tisočake! Niti toliko poguma niso imeli, da bi bili poskusili ovreči kak čudež.

Povod onemu razglasu je bilo čudežno ozdravljenje, ki se je zgodilo dné 14. julija l. 1871. v rodbini Artijeji.

Bolezen, vera in nevera.

E. Artí, odličen Francoz, je imel nečakinjo Julijo Furnié (Fournier). Družina Furniéjeva je bivala takrat v Bordóju (Bordeaux), E. Artí pa v Parizu. Julija je v svojem 15. letu nevarno obolela. Začetkom je bila bolezen podobna božjasti. Želodec je polagoma tako oslabil, da ni Julija skoraj ničesar več uživala. Vse telo je oslabilo; ako je niso opirali, še stati ni mogla. In tudi če se je gredé na koga opirala, se je morala na vsake tri ali štiri korake uvesti. Pljuča so opešala; bolnica je od dne do dne težje dihalo, ležé sploh ni več mogla dihati. Sedé in oprta na blazine je počivala v postelji. Naposled je desna stran popolnoma otrpnila.

Najimenitnejše bordóske zdravnike so vprašali svéta. Ti so izrekli, da bi v najugodnejšem slučaju bolnica utegnila še ozdraveti, toda le po dolgem času.

Takrat je dobil v Parizu bivajoči ujec bolne Julije, E. Artí, v roke znano knjigo „Lurška Mati božja“, ki jo je spisal Henrik Lasér. Knjiga mu je tako dopadala, da jo je bral neprenehoma od kraja do konca; prebral jo je v eni noči. Ko je prišel do konca, je sijal že beli dan skozi okno. „In dan je zasijal tudi v moji duši“, piše Artí, „nadnaravna luč se je vžgala v mojem srcu — luč vere. Veroval sem v sveto Devico, ki se je prikazala v Lurdu, v njene dobrote, v njene čudeže.“

Vera in upanje sta pa sorodna. Artí je mislil na bolno nečakinjo, zbudilo se mu je upanje, da bo sorodnica ozdravela. Pisal je sestri v Bordó, naj se z vso družino vred zateče k lurški Materi božji in jo prosi pomoči. Spodobno naj se pripravijo, da bodo vredni Marijinega usmiljenja, pred vsem pa naj preberó Lasérjevo knjigo, da bodo trdneje zaupali. Drugo pismo je pisal Artí župniku Peramálu (Peyramale) v Lurd in ga prosil, naj pošlje steklenico vode iz čudežnega studenca gospej Furniéjevi v Bordó.

V družini Furniéjevi je bilo takole: mati, hči Julija in enajstletni sinček Albert so bili verni in pobožni; oče pa in sin Ernst Mansél (Mancel), katerega je imela mati iz prvega zakona, sta bila brezverca. Lurška voda je došla, in mati in hči sta razodeli svoj sklep. Sin Ernst je pisal v Pariz svojemu ujcu:

„Dasi Vas spoštujem, ljubi ujec, moram vendar reči, da nimam najmanjšega zaupanja do lurške vode. Ko bi Julija ne bila tako bolna, bi se najrajši iz srca smejal tej stvari. Tako pa samo pravim: če Julijo ta voda ozdravi, bom raz vseh streh oznanoval, da se je zgodil čudež. Da, obljubim celó, da pojdem k izpovedi.“

Up in obup.

Z veliko vnemo se je pripravljala Julija za milost, katere je pričakovala iz nebes. Dné 13. junija je bila obletnica njenega prvega sv. obhajila, in 14. dan junija so hoteli izprositi bolnici ozdravljenja, katerega ji človeška učenost ni mogla dati.

Julija je bila silno slaba. Dva dni, 12. in 13. junija, ni čisto nič zaužila.

Dné 14. junija so nesli bolnico v cerkev, kjer je bila maša zanjo. Bolnica, mati in mali Albert so prejeli zelo pobožno sv. obhajilo in so molili tako goreče in zaupljivo, kakor bi hoteli Boga prisiliti, da bi jih uslišal.

Po sv. obhajilu je vzela gospa Furniéjeva steklenico z lurško vodo in jo je s tresočo roko podala bolni hčeri, ki je izpila nekoliko požirkov.

Nekaj trenutkov so čakali v strahu in skrbeh. — „Julija, kako je?“ je vprašala mati. Julija je bila vsa bleda. „Oh mati, nič se ni izpremenilo, nisem ozdravljena“, odgovori bolna hčerka, in ob teh besedah jo polijó solze. Zdelo se je, da je molitev prav tako malo pomagala, kakor človeška vednost in zdravila. Nesrečna družina je bila vsa obupana; gospa Furniéjeva je pisala stricu Artíju, kaj se je zgodilo, in ga vprašala, kaj naj stori; dejala je, da bi žalosti kmalu še sama zbolela.

Tako je minul 14. junij v žalosti in solzah. Prišel je večer, Julija je, kakor navadno, sedela na postelji. Mati in mali Albert sta klečé opravljala večerno molitev, oče je šel stran, kakor je storil vselej, kadar so začeli žena in otroci moliti. Ker je bil zaradi bolne hčere prav tako v skrbeh, kakor drugi, ni mogel spati. Vzel je v roko časnik „Žirónd“ (Gironde) in začel brati. To je bil brezversko pisan list, in Furnié si ga je kupil vsak večer.

Čudež in zahvala.

Bolna Julija, mati in Albert so odmolili. Vsi so bili zelo pobiti. Julija je izmolila še en odstavek rožnega venca. Ko je končala, je pokazala z velo roko omaro, na kateri je stala steklenica lurške vode; prosila je mater, naj ji jo dá.

Mati pa ni marala, da bi hči še enkrat zastonj poskušala Marijino zdravilno vodo; bala se je, da ne bi bilo Juliji potem še huje pri srcu, ako bi ji voda nič ne pomagala. Zato je odvrnila: „Otrok moj, ko bi te bila sveta Devica hotela ozdraviti, ki bi bila to že davi storila.“

Bolnica pa ni odnehala. „Prepričana sem, da bom nocoj ozdravela; dajte mi vode“, je rekla, ko je mati hotela stvar odložiti za naslednji dan.

Tu se je oglasil mali brat, ki je še vedno klečal in pobožno molil: „Mati, dajte ji vode, Julija bo ozdravela.“

Gospa Furniéjeva se je vdala. Vsi so molčali, ko je mati vlivala vodo iz steklenice v kozarec in jo dajala bolnici; slišalo se je samo bolničino

kratko in težko dihanje. Julija se je pokrižala in izpila do zadnje kaplje vodo, katera se ji je zdela sveta. Potem je postavila prazni kozarec na stran, dvignila oči proti nebu in začela počasi in krepko dihati.

Prsi so se dvigale in širile; zrak je prihajal brez ovire do dna pljuč. Ko je mati videla počasno in krepko dihanje, jo je bilo kar groza.

„Sveta Devica mi daje zdravje“, je zaklicala Julija; „dajte mi še vode! Umila si bom vse bolne ude.“

Umila se je z lurško vodo in rekla: „Mati, vse bolečine me zapuščajo, vse, vse, druga za drugo! Ginejo, kakor bi jih z gobo brisala z života.“

V resnici je vsa dolgotrajna in mučna bolezen popolnoma izginila.

— Mali Albert je med tem skočil skozi duri in je klical na vso moč: „Julija je ozdravela! Julija je ozdravela!“

„Ozdravela!“ je zajecal oče, stari nevernik; prestrašil se je tako, da mu je časnik padel iz rok.

Gospod Furnié je bil pomorski vojak, ki je dolgo vrsto let preživel na vodi in brez strahu prebil mnogo velikih nevarnosti. Nikoli pa ga ni tako pretreslo, kakor tedaj, ko je slišal iz hčerinih ust: „Oče, vidite sami, da me je sveta Devica ozdravila.“

Albertov krik je opozoril tudi posle in celo hišo. Vsi so bili iz sebe začudenja in veselja, ko so videli, kaj je. Julija je legla v posteljo in kmalu trdno zaspala. Oče in mati sta čula pri postelji. Drugi dan je vstala in jedla, potem pa šla ven in prehodila dolgo pot. — Doktor Denisé (Denucé) je izpričal njeno ozdravljenje.

Kmalu nato je šla srečna družina z ujcem Artijem v Lurd, da se zahvali Materi božji. Gospod Furnié je bil kakor prerojen; iz brezverca je postal veren katoličan. Cela družina se je posvetila sveti Devici. Ernst Mansél, mladi mornar, je kmalu potem izpolnil, kar je bil obljubil v šali, in je šel k izpovedi.

Artí je menil, da bi bilo koristno, ko bi se to čudežno ozdravljenje objavilo, in je priobčil koncem junija l. 1871. poročilo o tem ozdravljenju v francoskem časopisu „Inivér“ (Univers).

Boj.

Brezverci so se takoj začeli norčevati iz poročila Artíjevega in so hoteli čudež ovreči s praznimi besedami. Nihče teh pisarjev pa se ni potrudil, da bi bil dogodek preiskal, ali da bi bil šel gledat ozdravljeno Julijo, da bi se bil posvetoval z zdravniki ali povprašal priče. Tajili so čudež, slepo, brez dokazov in razlogov.

Brezverni ljudje so pač taki, da se nočejo o nobeni stvari prepričati, ampak kar naprej trdijo: čudež je nemogoč, in tajé z največjo predrznostjo vse, kar je nadnaravnega. Tako so ravnali tudi, ko so napadli Artíja. Vsled tega se je Artí namenil, da bo brezverske pisarje spravil v zadrego. To je storil tem rajši, ker je videl, da časnikarji s svojimi lažmi dan na dan zapeljujejo v zmoto tisoče bravev. V pomoček si je izbral Lasérjevo knjigo, katera je bila tudi njega samega pripeljala na pravo pot.

Dné 23. julija l. 1871. je torej priobčil Artí v listu „Inivér“ svoj slavni oglas do brezvercev. Dejal je: „Če čudeži niso mogoči, če razen tega sveta ni nič drugega, če ni sploh nič nadnaravnega, mora biti vse zlagano, kar je v Lasérjevi knjigi „Lurška Mati Božja“; niti eden izmed ondi popisanih dogodkov ne more biti resničen.“

„Jaz pa sem pripravljen“, piše Artí v onem oglasu, „staviti 10.000 K. s komerkoli, da so popolnoma resnični vsi čudoviti dogodki, katere je Lasér popisal.“

Artí je založil pri svojem notarju Tirkéju (Turquet) 10.000 kron, razen tega pa še drugih 5000 kron, s katerimi naj bi se poravnali stroški, ki bi utegnili nastati ob preiskovanju čudežev. Pripomnil je takoj v prvem oglasu, da je vsota 15.000 kron najnižja stava, katero sprejme. Za manj bi niti ne hotel staviti. Ko bi pa nasprotnik hotel, rad stavi tudi za 100.000 in 200.000 kron! Kot razsojevalce v tej zadevi je izbral 60 mož, ki so imeli po svojem značaju in učenosti veljavo po celem Francoskem. Izmed teh učenjakov naj si nasprotnik izbere, katere hoče, da stvar razsodijo; sme pa nasprotnik tudi novih razsojevalcev poiskati, če mu je tako ljubše.

Pogoji so bili za nasprotnika pač ugodni. Človek bi mislil, da se je moralo oglasiti na stotine brezvercev, ki bi hoteli sprejeti Artíjevo stavo. Saj so vedno imeli polna usta psovk proti čudežem. Po njih mislih je bilo jasno, da mora Artí izgubiti.

In kako se je ta stvar končala? Kakšen je bil izid stave?

Zmaga.

Pač jih je bilo več, ki so hoteli staviti; že so samozvestno obetali, da bodo stavo dobili. Toda ta pogum je izvirал le iz njih nevednosti; samo dotlej so si obetali zmago, dokler niso brali Lasérjevih bukev. Komaj pa so prebrali to knjigo, ali se na drug način poučili o lurških čudežih, jim je pogum upadel in z različnimi izgovori so se stavi odpovedali.

Tako se je precej v začetku oglasil neki časnikar, plemeniti Markadó (Marcadeau). Ko je bral Artíjev oglas, se je tako razsrdil nad „krščansko brezsrčnostjo“, da se je precej usedel in pisal Artíju, da sprejme stavo. Vročekrvni časnikar je pisal zelo neolikano in je o Lurdu tako malo vedel, da je trdil: „Slavni lurški studenec ni nič drugega, kakor stara deževnica, ki se je polagoma nabrala skozi skalnate razpoke.“ Videlo se je iz tega, da plemeniti Markadó še bral ni Lasérjeve knjige „Lurška Mati božja“.

Ko je pa Markadó izvedel, da so se lurški dogodki nekoliko drugače vršili, kakor si je on mislil, mu je pogum upadel. S praznimi izgovori se je hotel izmotati iz stave. Artí pa ga ni več izpustil, temveč ga je javno osramotil. Ponizanje je bilo tem hujše, ker se je izvedelo, da tisti človek ni bil plemenitaš, ampak si je bil le izmislil gosposko ime. V resnici se je imenoval Kazó (Caseaux).

Nekoliko let pozneje je bil v boju z lurško Materjo božjo sramotno premagan doktor Didé (Diday), ki je bil na glasu kot učen zdravnik. Zelo predrzno je pisal, da sprejme Artíjevo stavo. Vpitje samo ne izda nič, je rekel;

predno bi priznal čudežno ozdravljenje, bi moral slišati priče, in posebno videti podpis zdravnikov, kateri so izpričali bolezen in ozdravljenje.

Ko je pa doktor Didé prebral Lasérjevo knjigo in uvidel, da je v njej silno veliko tistega, kar se je njemu zdelo nemogoče — namreč zdravniških potrdil — tedaj mu je hipoma upadel ves pogum, in o stavi ni hotel nič več slišati.

Ob istem času je Artí pozval na boj doktor Voazéna, zdravnika za umobolne.

Ta je v nekem zdravniškem časopisu trdil, da se lurški čudeži opirajo na domišljije umobolne deklice, katero so zaradi bolezni na duhu zaprli v uršulinski samostan v Nevéju (Nevers). Artí mu je dokazal s pomočjo pisma, ki ga je bil pisal doktor Robert Sen-Sir (Saint-Cyr), da je taka trditev golo obrekovanje, da Bernardka ni bila zaprta, da ni bila umobolna, celo to, da vsled mirnega, veselega značaja ni imela najmanjšega nagnjenja do kake bolezni na duhu. Dalje je Artí pozval gospoda doktorja, naj vendar sprejme stavo, če je svoje stvari tako gotov; doktor Voazénu pa se je zdelo bolj varno umakniti se.

Pozneje je prišlo na vrsto še nekaj časopisov, katere je Artí ravno tako osramotil. Drznili so se norčevati iz lurških čudežev. Artí jih je pozval, naj pusté prazno govoričenje in naj rajši sprejmó stavo. Ko so videli tako resnobo, je upadel pogum tudi njim, in — obmolknili so.

Petnajst tisoč kron je še vedno na ponudbo.

To je zgodba stave, katero je Artí javno ponudil svobodomiselnim in brezvernim ljudem. Po tistem je Artí že dobil bele lase, njegovih 15.000 si pa še nihče ni prislužil. Saj so tudi najhujšim nasprotnikom vzeli pogum čudežni dogodki, katere so se od leta 1871. dalje vršili v Lurdu skoro dan za dnem. Dvajset let se že nihče več ni ponudil, da stavi z Artíjem. Zadnja leta je tudi vse obračalo pozornost bolj na mnogoštevilne novejšé čudeže; tako so nekoliko pozabili prejšnje, kateri so popisani v Lasérjevi knjigi, in na katere se je naslanjala Artíjeva stava.

Za nas pa je zgodba te stave velike važnosti. Ž njo je Artí ob kratkem in po domače zavrnil vse nauke brezvernih ljudi. Prostomisleci in brezverci so imeli tu najlepšo priliko, da bi bili osramotili vero in čudeže. Tega niso storili, ampak vsi sramotno pobegnili in umolknili.

J. G

Ščitki Srca Jezusovega.

Nastopili smo novo stoletje. Kakšno bo? Naša skrb mora biti, da bode srečnejše od prešlega; biti mora krščansko. Edino le živa vera in lepo čednostno življenje nas moreta oteti pogina, ki preti človeštvu vsled splošne nevernosti in razuzdanega življenja. Sv. oče Leo XIII. nam kažejo pot, katera bi nas izpeljala iz teme sedanjih zmešnjav k viru vse sreče in vsega življenja. To je pot do presv. Srca Jezusovega. Le v tem Srcu bo našel mir posameznik, kakor tudi celi narod. Verni krščanski svet se je odzval temu klicu svojega Očeta ter se v sijajnih slovesnostih posvetil Zveličarjevemu Srcu. Tudi naša slovenska domovina je odmevala radosti, ko smo obljubovali božjemu Srcu večno ljubezen in zvestobo. Ni je skoraj hiše, kjer ne bi bilo poznano to presv. Srce. Ta pobožnost je delo božje previdnosti in pospeševati jo je treba na vse mogoče načine. Za to je poklicana v prvi vrsti bratovščina presv. Srca Jezusovega, a razen te je še mnogo drugih pomočkov, ki naj bi služili temu namenu.

V zadnjem času se je hitro udomačilo neko sredstvo, katero naj bi našlo pot tudi v vsako slovensko hišo. Prav prikladno je našemu času. Ni dosti, da je kdo veren samo doma; vsak je dolžan kazati svoje versko prepričanje očitno pred svetom. Temu namenu naj bi služili nežni ščitki Srca Jezusovega. Bili naj bi vedni opomin na božje Srce, in nekako znamenje njegovega varstva za hišo in družino.

Kakšno znamenje je to? To je nežno izdelan medaljon v velikosti 12 cm s podobo Zveličarja, kateri kaže na svoje srce. (Glej podobo!) Znotrej je napis: „Pridi k nam tvoje kraljestvo“, in „Stoj! Srce Jezusovo je tu!“ Zunanji rob

se razširi v podobo križa. Zgornji del ima črke: Ž. J. (Živel Jezus!) — geslo častne straže — drugi trije: Čast, Ljubezen, Povračilo.

Čemu naj služijo ti ščitki? Nabili naj bi se nad hišne duri ali nad vrata pri sobah, znotraj ali zunaj,

vsem prebivavcem in obiskovavcem v spomin, da so prebivavci posvečeni Srcu Jezusovemu in v njem častijo svojega pomočnika. Kot mogočni čuvaji naj bi branili vstop vsem sovražnikom zveličanja, kakor je obljubil Kristus bl. Margareti: „Blagoslovil bom hiše, v katerih se bo izpostavila in častila podoba mojega presv. Srca.“ Vsak častivec presv. Srca naj bi s tem očitno spoznal, da hoče za-se in za svojo hišo priseči Zveličarju zvestobo, po namenu Leona XIII., ki je posvetil ves svet presv. Srcu.

Ko bi to znamenje krasilo vsako katoliško hišo, bi bila to nova čast presv. Srcu, novo znamenje ljubezni do njega in dejanje vednega povračila

za vse hudo. Pričalo bi, da prebivavci te hiše časté v Kristusu svojega kralja, rešenika in vodnika, da hočejo biti njegovi vselej in vedno.

Kristus je pa res naša edina rešitev za čas in večnost, in zato naj bi v širni naši slovenski domovini ne bilo hiše, katera ne bi bila okrašena s tem znamenjem ljubezni do Njega.

Medaljon je trpežen iz kovine, vsakemu se prideneta dva žreblija. Cena komadu je 60 beličev. Čisti dobiček je namenjen ubogim misijonom. V kratkem se jih je razpečalo nad 20.000; celo v Afriko so jih poslali. Ščitke s slovenskim napisom razpošilja: 1) Jurij Trunk, župnik v Kazazah, pošta Dobrlaves, Koroško; 2) Uršulinski samostan v Inomostu; 3) Petrus-Claver-Sodalitāt na Dunaju

Vsem, kateri kažejo svojo ljubezen do presv. Srca s tem, da okrase svoje hiše s temi ščitki in to tudi drugim priporočajo, so podelili sv. oče Leo XIII. v posebnem pismu z dné 25. junija l. 1900 svoj apostolski blagoslov.

J. T.

Slovenski misijonarji pred dvesto leti.

(Spisal Viktor Steska.)

Radi se ponašamo Slovenci z našimi misijonarji, ki so delovali za Kristusovo vero v vročih Nilovih pokrajinah, pa tudi snežnih poljanah in temnih gozdovih severne Amerike. V mislih imam zlasti Ignacija Knobleharja, Friderika Baraga in Frančiška Pirca. Toda ne samo v tem veku, ampak že stoletja prej so hodili naši rojaki v tujino prižigat luč svete vere, čeprav so njih imena manj znana.

Kršćanstvo se je po naših pokrajinah širilo že v zgodnji dobi zlasti iz Ogleja. Pa to krščanstvo najbrže ni imelo trdnih korenin, zato so tudi Slovenci, ki so se todi naselili, ostali še dolgo pagani. Tisoč let smo Slovenci šele kristjani, pa v tem času se je bilo treba mnogo vojskovati za sveto vero proti Turkom in Luteranom. Zato v tej dobi bržkone niso zahajali misijonarji iz naših krajev v tuje dežele, saj je bilo doma dovolj dela. Ko so pa ustanovili jezuitje svoj kolegij v Ljubljani l. 1597. in so začeli poučevati mladino na gimnaziji, se je ogrel marsikak učenec za misijonski poklic in naposled tudi odšel kot misijonar v Ameriko ali pa na Kitajsko.

Ko je bil Krištof Kolumb našel Ameriko, so najprej tja zahajali Španci in Portugalci kot misijonarji, pozneje so prišli tudi drugi na vrsto. Slovenci so tedaj pripadali k rimsko-nemškemu cesarstvu, zato so povsodi veljali za Nemce, k večjemu za Avstrijce, in kot taki so tudi vpisani v raznih misijonskih imenikih.

V dobi verskih preprirov s protestanti ni bilo ugodnega časa za zunanje misijone, čeprav so mnogi želeli oditi k divjakom, da bi jih pridobili za sv. vero. Ko je dospel l. 1615. o. Nikolaj Triguel iz Kitaja in zbiral novih moči za onodtni misijon, so mnogi očetje iz Jezusove družbe prosili v Rimu, naj jih pusté na Kitajsko.

Te koprneče prošnje so se vrstile in ponavljale vse stoletje. Mnogo Avstrijcev je prosilo po desetkrat in celó večkrat, da bi smeli slediti svetu Frančišku Ksaveriju, pa odgovor je bil vedno nepovoljen, ker so jih predniki domá rabili za pridigarje in profesorje.

Koliko pa je bilo veselje, če je bil kdo odločen za misijon. „Večno pomenljivi dan“, piše brat Irling l. 1616. „Nihče v kolegiju ne prime za knjigo, nihče ne opravlja navadnih poslov, nihče ni miren; ena misel navdaja vse, le ta pogovor je na dnevnem redu, vsi se bavijo le s tem, da je za kolegij neverjetna dobrota, ker so štirje bratje te provincije odločeni za misijon. Žalostni so le tisti, katerim se še ni izpolnila ta srčna želja.“

Nekdo drugi piše: „Ne vem, kaj bi bil rajši slišal na zemlji. Grem, letim, kamor me kliče Bog, kamor me zove sveta pokorščina. Ne straši me krvava morivčeva roka, ne morejo mi omajati namena ne divje, grozovite šege divjakov, ne valovi neizmerne morja.“

Potovanje v misijonske kraje je bilo tedaj silno težavno. Največ tujega sveta so si podjarmili Španci in Portugalci. Ti so si pridobili od papežev posebne pravice za misijonske dežele. Njihovi kralji so se pa zavezali, da bodo krščansko vero v svojih deželah branili, ustanovili škofije, semenišča in tudi dovolj misijonarjev pošiljali tja z vsemi potrebnimi napravami. Res so kralji skrbeli za misijonarje in za katoliško cerkev v misijonskih pokrajinah, a vsled raznih spletk, radi državnih razmer, so želeli vedno le svoje državljane tja pošiljati, tujcem pa so branili vhod. Težko je bilo priti francoskim misijonarjem na špansko posest; lažje so prihajali italijanski, belgijski in nemški, pa vendar ni bilo brez neugodnosti. Dolgo so si prizadevali papeži in redovni glavarji, da bi odpravili ali vsaj pomanjšali to mržnjo proti tujim misijonarjem. Na bolje se je obrnilo l. 1664, a zopet se je poostriło nasprotje v početku 18. stoletja.

Naši misijonarji so morali svoje ime spremeniti, da jih Španci in Portugalci niso imeli za tujce.

Primeroma pozno so pričeli misijonarji iz naših krajev zahajati v severno Ameriko in v vzhodne misijone, ki so bili večinoma pod francoskim varstvom.

Kako pa so tedaj potovali naši misijonarji? V Ameriko potujoč so šli ali v španske ali pa v portugalske misijone. Če so šli v španske, so stopili na ladijo v Lizboni; če so se pa napotili v portugalske pokrajine, so se vkrcali do l. 1503. v mestu Kadisu (Cadix), poslej do l. 1720. v Sevilji, in nadalje zopet v Kadisu. Iz Avstrije so pa potovali čez Tirolsko ali čez Goriško v Gornjo Italijo, od Dženove (Genova), po morju v Kadis, Seviljo ali Lizbono. V teh pristaniščih je bilo treba včasih dolgo čakati. Enkrat ali dvakrat na leto je tja odhajalo kraljevo brodovje. Kadar je bilo mnogo potnikov, je moral marsikdo čakati družega odhoda. Naši misijonarji so čakali neredkoma po eno ali celo dve leti in tožili v pismih o tem neredu. Mnogokrat so se pa tudi španske ladije zbale sovražnih napadov, ker so jih zalezovali Angleži, Francozi in Holandci. Čakale so dotlej, da so mogle mirno odriniti.

Kaj so pa delali misijonarji, ko so čakali toliko časa? Čas ni bil izgubljen. Učili so se jezikov in se vadili v rokodelstvu; pogostokrat so pa tudi po šolah učili. Za take misijonarje, ki so morali tako dolgo čakati, so napravili v Kadisu posebno gostišče. Podobno gostišče so ustanovili tudi v Lizboni, v Mozambiku (Mozambique), v Mehiki in Goi (Goa), kjer so se vkrcavali ali izkrcavali misijonarji.

Vlada je morala skrbeti za misijonarje, zato jih je pa tudi strogo nadzirala, preiskovala in zapisovala, boječ se, da bi kak nepoklican gost ne odšel na kraljeve stroške v naselbine. Vožnja je bila tedaj namreč silno draga. Za vsakega misijonarja so računali na Španskem 2000 tolarjev za vožnjo in opravo. Samo za hrano je l. 1737. neki misijonar plačal na ladiji 500 goldinarjev, pa hrana je bila še silno slaba. Vožnja v Indijo je stala takrat za deset

misijonarjev 3200 gld. Sploh pa takrat vožnja na morju ni bila zabava, tem manj, če še hrana ni bila dovoljna in zadostna. Ker so ladije redkoma odhajale, so bile vedno prenapolnjene. Kolikokrat jim je zmanjkalo hrane in pitne vode! In če se je vrhutega še širila kužna bolezen, si vsakdo lahko misli prijetnosti take vožnje. Kdo bi tudi naštel, kolikokrat so ladije zadele ob skalovje in se razbile. Samo med l. 1686. in 1727. je potonilo 113 jezuitskih misijonarjev. Mnogo ladij so zajeli morski roparji, potnike pomorili ali pa proti visoki odkupnini izpustili.

Vožnja je trajala dolgo časa. Kdor je potoval v Mehiko, je rabil 90 dni Iz Gradca do mesta Kito (Quito) v Ameriki je rabil o. Nikolaj Šindler 14 mesecev. Iz Lizbone v Brazilijo je hodila ladija do dva meseca.

Kdor se je vozil na Kitajsko, je šel okolo Afrike do Mozambika in od tam v Goo v Indiji. Mozambik se imenuje otok in mesto ob vzhodnem afriškem bregu. Ko je šel sv. Frančišek Ksaverij v Indijo, je bil na poti od 7. aprila l. 1541. pa do 6. majnika l. 1542., to je vsega skupaj nič manj kakor 13 mesecev. Ker jih je med potjo prehitela zima, so ostali 6 mesecev v Mozambiku. Sv. Frančišek pripoveduje v svojih pismih, da je mnogo mornarjev zbolelo, in tisti čas, ko so bili v Mozambiku, jih je 80 umrlo. — Šele pozneje so se brez ovinka vozili naravnost od južne Afrike na velike suntske otoke in med njimi naprej do Makao. Le malo misijonarjev je potovalo po suhem skozi Rusijo ali Turčijo in skozi Perzijo na Kitajsko.

Kako pa so misijonarji izhajali? Že preje smo rekli, da sta jih najbolj podpirala španski in portugalski kralj. Razen proste vožnje in hrane med potjo je dobil vsak misijonar 300 tolarjev za opravo in poslej 300 tolarjev na leto. Seveda s tem niso mogli živeti ob strašni draginji v oddaljenih, še neolikanih krajih. S propadom španske in portugalske moči je pa jenjala tudi večjidel vsaka podpora od te strani. Drugi podporniki so bili avstrijski vladarji, bavarski dvor, mnogi knezi, velikaši in škofje. Ljudstvo, ki sedaj milijone daruje za razne misijone, tedaj še ni zbiralo za razširjanje svete vere, saj se je malokdaj kaj čulo o misijonih; listov pa takrat ni bilo, ki bi budili pozornost in vnemali za podporo. Celo navadnih pisem ni bilo lahko dobiti od oddaljenih misijonarjev, kakor tudi oni niso lahko dobili naših. Ljubljčan o. Halerštajn (Hallerstein) toži s Kitajskega portugalsko pošto, češ da je počasna in neredna in je njegov stari tovariš o. Fridelli dobil l. 1740. pismo, ki mu je bilo poslano iz Evrope že pred 13 leti. Eno leto pa je navadno potrebovalo vsako pismo iz Indije v Evropo.

Dalje prihodnjič.

»Pridi k nam tvoje kraljestvo.«

Preganjanje kristijanov na Kitajskem. Frančiškanski pater Atanazij Goette je pisal 20. septembra, kako strašno Kitajci preganjajo kristijane. Najbolj divja je mati kitajskega cesarja. Ta razuzdana in krvoločna ženska je že meseca junija ukazala, da se morajo pomoriti vsi kristijani; 15. julija se je preganjanje začelo. V pokrajini Sansi je višji mandarin, to je cesarski svetovavec, povabil k sebi škofa, njegovega pomočnika in štiri patre; vsi so bili iz reda sv. Frančiška. Mandarin se je hlinil, da hoče misijonarje braniti pred vstajniki. Komaj pa so patri vstopili, je dal vsem roke na hrbtu zvezati, potem jih sramotil in mučil; nazadnje potegne nož in ga zasadi škofu, sedemdesetletnemu starčku, in po vrsti vsem misijonarjem v srce. Mrtva trupla so razsekali in sežgali, pepel pa stresli na cesto. Za njimi so umorili 6 evropejskih in 30 kitajskih katoliških redovnic; in nato so zaklali 200 sirot,

deklic starih po 3 do 17 let. Vjeli so tudi 15 seminaristov in jih privezali h kolom; v usta so jim po sili vlivali še gorko kri zaklanih redovnic in sirot, potem šele so jih umorili. Neki misijonar je hotel pobegniti, pa so ga dohiteli, in ga z dvema kristjanoma živega sežgali.

Da so misijonarji in kristijani noč in dan v strahu, tudi v onih krajih, kjer še ni preganjavcev, to si lahko mislimo. Žene, device in otroci beže pred sovražniki in se zbirajo krog misijonskih hiš. Vse se pripravlja na smrt. Mašniki izpovedujejo in obhajajo pobožne vernike dan za dnem.

Vrhu tega je v deželi še huda lakota. Že trikrat zapored je bila slaba letina; do 70 milijonov ljudi je brez kruha. Pomoči iščejo pri misijonarjih; a ti sami nimajo česa jesti. Pater, ki to piše, pravi: komaj se zjutraj začne daniti, pa že trkajo lačni na naša vrata. Pa kaj jim moremo dati, saj niti vode nimamo in jo moramo od daleč voziti. Ko človek gleda to uboštvo in bedo, pa ne more pomagati, bi pač najrajše umrl. Usmilite se nas in pomagajte nam, dobri prijatelji!

Sveto leto in odpustki. Sveto leto v Rimu je minulo. Tisti dan pred Božičem so zaprli „sv. vrata“ pri cerkvi sv. Petra. Sv. Oče Leon XIII. so sami prišli in izvršili slovesni obred, ki smo ga vam že zadnjič popisali. — Vseh romarskih vlakov, ki so šli lani v Rim, je bilo 223; samo iz Avstrije jih je bilo 23; med njimi je tudi naš slovenski vlak. Iz dežel celega sveta so romali ljudje v večno mesto; največ seveda jih je bilo iz Evrope, a prišli so mnogi tudi iz Amerike, Azije in Avstralije. Pokazalo se je zopet očitno, da je naša sv. cerkev res katoliška, razširjena po vsej zemlji. Katoliški narodi vsega sveta so ena sama velika družina; sinovi in hčere te velike družine so hiteli iz vseh krajev v Rim, domov, da tukaj svojemu Očetu, Leonu XIII. pokažejo svojo vdanost in ljubezen. Vseh romarjev, ki so prišli v Rim v svetem letu, je bilo pol milijona.

V Rimu torej je sveto leto pri kraju; a že na božični dan so sv. Oče v posebnem pismu naznanili, da dovoljujejo milosti in odpustke svetega leta za šest mesecev vsem vernikom celega sveta, vsakemu v svojem kraju.

Odpustka svetega leta, ki se je mogel lani samo v Rimu dobiti, bode torej letos lahko deležen vsak v svojem domačem kraju. Kedaj se prične milostni čas, to bodo škofje v svojih škofijah posebe naznanili in ob enem tudi natanko določili, proti katerim pogojem se moremo udeležiti milosti svetega leta.

Nekdo je vprašal, kako je z drugimi odpustki v teh šestih mesecih svetega leta, ali jih namreč moremo dobiti samo za duše v vica h, kakor lani, ali pa zase. — Morda ustrezemo tudi komu drugemu, če kar javno v listu odgovorimo: ona določba, s katero so lani sv. Oče preklicali odpustke, je veljala samo za tisti čas, ko so praznovali sv. leto v Rimu, ne pa za letos, ko so razpisali sv. leto za ves katoliški svet. Letos torej se moremo udeleževati vseh odpustkov kakor v vsakem drugem navadnem letu.

Naznanila in poročila.

Naznanilo častivcem presvetega Rešnjega Telesa v Ljubljani.

Po noči med 31. januarjem in 1. februarjem bodo moški molili presveto Rešnje Telo v stolni cerkvi sv. Nikolaja. Molila se bode 8. ura: Češčenje preblazene Device Marije. Po noči med 18. in 19. februarjem, t. j. tisto noč med pustnim ponedeljkom in pustnim torkom, bodo izvenredno molili moški Najsvetejše tudi v stolni cerkvi sv. Nikolaja in sicer 30. uro,

spravne molitve. — K tej uri, ki se bode darovala v spravo za premnoge grehe, storjene v pustnih dneh, se vabijo vsi krščanski možje.

Bratovščina vednega češčenja presv. Rešnjega Telesa ima v četrtek, 7. februarja, v uršulinski cerkvi svojo navadno pobožnost. Ob 5. zjutraj je pridiga in potem med sv. mašo skupno obhajilo.

Iz Kranjske Gore. Od vseh krajev se nam poroča v „Vencu“, kako lepo se razvija krščansko življenje po širni slovenski zemlji. Pred vsem se odlikujejo mladeniči in dekleta — zbrani pod zastavo nebeške matere v „Marijini družbi“. Tudi pri nas si je lepo število neustrašenih mladeničev in srčnih mladenk izvolilo Marijo za svojo posebno varuhinjo, da bi v njeni „družbi“ tem gotoveje dosegli kraljestvo njenega Sina Jezusa Kristusa. Mladeniška družba, dasi ne obstoji eno leto, šteje že sedaj 47 ugov. Oglašajo se še vedno novi Nasprotstva je sicer dosti, kakor povsod, a kaj straši to mladeniča, v čigar srcu bije gorka ljubezen do Jezusa in Marije! — Ganljivo je gledati, kako prihajajo vsako prvo in tretjo nedeljo pred oltar Marijini sinovi, kjer glasno molijo uro „Večne molitve“. Pač se z dopadenjem ozira Gospod, bivajoč v sv. hostiji, po trumah njemu udanih sinov in hčera, ko se dviga k njemu goreča molitev iz zvestih src.

Prvo nedeljo v mesecu je ura molitve za vse ljudstvo, tretjo nedeljo pa si je še posebej izbrala Marijina družba, da počasti presv. Rešnje Telo.

Po Mariji k Jezusu!

Iz Vipave. Na praznik sv. Štefana je obhajala Marijina družba prelepo družbeno slovesnost. Blagoslovil se je ta dan krasno izdelan kip brezmadežne Device Marije za družbeno sobo. Po poludanski pobožnosti so se zbrale Marijine hčere okolo družbenega oltarja, na katerem je bil postavljen v blagoslovljenje pripravljeni kip. Ko so odpele družbeno pesem, je blagoslovil vč. g. dekan Marijino podobo. Po odpetih lavretanskih litanijah se je prenesla Marijina soha v procesiji med zvonjenjem v družbeno sobo, kjer se je postavila na pripravljeni lično izdelani oltarček. Nato je č. g. prednik v lepem govoru pojasnil pomen podobe brez madeža spočete Device ter vsem Marijinim hčeram v vzgled postavil Njo, ki je kači glavo strla.

Dve leti je že preteklo, odkar se je ustanovila tukajšnja deklinška Marijina družba, ter se je v tem času lepo razvila. — Dve Marijini hčeri je Bog med časom v večnost poklical. Pogreba so se udeležile vse družbenice glasno moleč sv. rožni venec. Ko so pri pogrebu Marijine hčere v slovo zapele „Nagrobnico“, je marsikomu solza porosila oko. — Dal Bog, da bi se Marijina družba vedno bolj razvijala pod mogočnim varstvom Marijinim.

Z Vrhnike. Čeravno je že nekoliko zakesnjeno, vendar bi ne bilo prav, ako bi cenjenim bravcem „Venca“ nič ne poročali o prelepi, spodbudni slovesnosti, ki se je vršila I. adventno nedeljo m. l. — 2. dec. — tu pri nas, na prijazni Vrhniki. Saj je bil prav ta dan za naš kraj posebno pomenljiv, dan, ki ostane gotovo z zlatimi črkami zapisan v njegovi zgodovini. Kakor že na toliko drugih krajih mile naše domovine, ustanovila se je ta dan tudi pri nas — Marijina družba. Prezvzišeni knezoškof sami so bili tako prijazni, da so prihiteli k nam in 134 deklet sprejeli v družbo, darovali Mariji.

Bili so žalostni, burni dnevi, ki so bili neposredno pred 2. decembrom. Nameravalo se je tisti teden pred adventom svetega leta prirediti v fari sveti misijon. Z Bogom spravljeno, po svetem misijonu prerojeno naj bi se ljudstvo poslovilo od starega stoletja, naj bi začelo novo stoletje. Ob sklepu sv. misijona pa naj bi se v fari ustanovila Marijina družba, cvet deklet naj bi Prezvzišeni sami izročili Mariji v varstvo. Sv. misijon, pa Marijino družbo naj bi imelo dobro in verno vrhniško ljudstvo kot spomin na sveto leto 1900.

Prišlo je drugače. Strast naših domačih nasprotnikov je v bližajočem se sv. misijonu spoznala nevarnost, da se utegne ravno po njem poživiti,

okrepiti verska zavest ljudstva — in sklenili so preprečiti misijon! Posrečilo se jim je. Na predvečer pred nameravanim začetkom je bil misijon telegrafično prepovedan vsled — nalezljive bolezni!

A dasi so nam preprečili sv. misijon, Marijine družbe nam vendar le niso preprečili.

Prevzvišeni so prišli v soboto popoldne. Čutili smo takoj ob prihodu, da imamo v svoji sredi očeta, ki nam prinaša tolažbe, ognja, moči. Bili so takoj v delu, v spovednici. Na večer jim je tukajšnje katoliško rokodelsko društvo v zvezi s cerkvenim pevskim zborom napravilo lepo podoknico. Kako milo-resno je donel v nočno tihoto krasni spev „Ave Marija!“ Bil je to pač odmev vseh dobrih src cele fare. Nam pa se je prav v onem trenutku vzbudila tako srčna, goreča želja, da bi že vendar tudi tisti v fari, ki se tako bojijo sv. misijona, pobožno začeli klicati: Ave Maria!

Takoj v jutru prihodnjega dne je bila prva slovesnost. Nad 100 šolskih dečkov in deklic je pristopilo prvičkrat k sv. obhajilu; ž njimi vred pa tudi vsa dekleta Marijine družbe in velika množica pobožnega ljudstva. Obhajali so jih knezoškof sami. Poprej pa so nam v navdušenih besedah izpregovorili o trpljenju, zaničevanju in zasramovanju božjega Srca Jezusovega nekdanj in sedaj! Vnemali so nas k ljubezni tega tako dobrega Srca. Komu pač niso te apostolske besede segle v srce?

Glavna slovesnost pa se je pričela popoldne ob dveh. V slovesnem sprevodu se je med pritrkavanjem zvonov pomikalo v cerkev 134 deklet, opravljenih kot neveste, z venci na glavah. Za cerkvenimi banderci je korakalo najprej vrlo katol. rokod. društvo s svojo prelepo zastavo, za njimi prvoobhajanke v belih oblačilih in z venci, in naposled Marijina družba. Po odpeti Marijini pesmi so zopet Prevzvišeni stopili na prižnico in v daljšem govoru pozdravili Marijine družbenice. Kazali so srečo in čast dobre hčere Marijine, povdarjali, kako ljudje vseh stanov, vsakega spola že z veseljem vstopajo v Marijine družbe, pa izrazili svojo željo, da bi že skorej tudi mladeniči vrhniške fare sledili lepemu zgledu deklet in tudi oni se izročili varstvu Marijinemu.

Vzprejem je bil ganljiv. Marsikateremu so stopile solze v oči in hvaležen je priznal, da kaj tako lepega še ni doživel. In gotovo je tudi on čutil ob sklepu isto željo v srcu, katero so tako lepo izražale družbenice v svoji družbeni pesmi: „Varuj družbo, Mati mila, Cvetko mlado rahlo to, V varstvu Tvojem da razvija Se čim dalje lepše bo!“

Po končanem vzprejemu, po odpetih litanijah so družbenice, okinčane z družbenimi svetinjami, v slovesnem sprevodu spremile prevzvišenega knezoškofa pred dekanijsko poslopje. Tu se je vodnica novoustanovljene družbe v imenu družbenic kakor tudi v imenu prvoobhajancev zahvalila knezoškofu za dobroto, katero so skazali njim in celi fari s svojim prihodom.

Tako se je završila ta prelepa slovesnost, katero smo z veseljem pričakovali. In hvaležni so se razhajali farani na vse strani, dobro vedoč, da je bil ta dan res dan Mariji, zato pa tudi dan sreče, dan božjega blagoslova za celo faro.

F. B.

I z j a v a.

Poslušni določbi papeža Urbana VIII. izjavljamo: čudešnim sgodbam, o katerih poroča „Venec“, pa jih cerkvena oblast ni preiskala, dajemo samo toliko vere, kolikor je gre človeški resnicoljubnosti; tega, kar je Bog posebe razodel pobožnim osebam, nimamo za verske resnice; vse pa prepuščamo nesmotljivi sodbi svete katoliške cerkve.

Uredništvo.

